

Betegtájékoztató ultrahangvizsgálat előtt

- *Hogyan történik az ultrahang képalkotás?*

Az ultrahang készülék által kibocsátott, az emberi fül számára nem hallható, magas frekvenciájú hanghullámok „visszaverődnek” a szervezetből. Ezekből a visszhangokból keletkezik az ultrahang kép.
- *Milyen tényezők befolyásolják a keletkezett képminőséget?*

Az ultrahang készülék technikai adottságai, a vizsgáló személy gyakorlottsága, a páciens alkati adottságai.
- *Milyen előnyei vannak az ultrahangvizsgálatnak más képalkotó (pl. CT, MR) szemben?*
  1. ártalmatlan, nem jár ionizáló sugárzással
  2. fájdalomtalan
  3. ismételtető
  4. valós idejű orvos-beteg kapcsolat
- *Alkalmaz-e az ultrahang 'minden betegség' kimutatására?*

Nem, de számos szervrendszer képalkotó vizsgálatában az első választandó módszer (pl. máj-epeutak-epehólyag-hasnyálmirigy, vese-húgyutak, pajzsmirigy, nyirokcsomók, here) és az ultrahangvizsgálattal nyert információkra épülhetnek a továbbiakban szükséges képalkotó vizsgálatok.
- *Hogyan kell/kell-e készülni az ultrahangvizsgálatra?*

Has-kismedencei vizsgálat előtt legalább 6 óras éhezés szükséges, szénsavmentes víz fogyasztása megengedett, a kismedence áttekintéséhez telt húgyhólyag szükséges. Az egyéb vizsgálatok nem igényelnek előkészületet.
- *Meddig tart egy ultrahangvizsgálat?*

Egy-egy régió vizsgálatához átlagosan 15-20 perc szükséges, a talált eltérések függvényében ez az időtartam egyénekenként változhat.
- *Milyen típusú ultrahangvizsgálatok vannak?*

Diagnosztikus vizsgálatok:

  1. has-kismedencei
  2. lágyszövet (pajzsmirigy, nyaki lágyszövetek, emlő, here, végtagi lágyszövetek)
  3. ízületi (váll, könyök, csukló, csípő, térd, boka)
  4. perifériás ideg
  5. érvizsgálatok (nyaki erek, végtagi artériák, vénák, hasi aorta, vese artériák)

Ultrahang-vezérelt beavatkozások:

  - mintavétel/biopszia
  - folyadékgyülemek leszívása
  - tumor abláció (pl. rádiófrekvenciás abláció)
- *Miről kapunk képet az egyes ultrahangvizsgálatok során?*

1. Has-kismedencei ultrahang alkalmával a májról, az epehólyag-epeutakról, a hasnyálmirigyről, a hasi aortáról (fővérőér), a hasi nyirokcsomókról, a lépről, a vesékről, a húgyhólyagról, a belekről, a méh-petefészkekről és a prosztata méretéről kaphatunk információt. Kimutatható pl. epekövesség, epehólyag gyulladás, gócos májbetegségek, vesekövesség, veseüregrendszeri tágulat, veseciszta/tumor, gyulladással járó bélbetegségek, vakbélgyulladás, hasi aorta tágulat, hasfali sérvek.
2. Pajzsmirigy, nyaki lágyszövet ultrahang során a pajzsmirigy, nyálmirigyek, nyaki nyirokcsomók szerkezete ítélni lehet meg. Kimutatható pl. pajzsmirigy göb, nyálmirigy-, pajzsmirigygyulladás, nyirokcsomó megnagyobbodás.
3. Ízületi ultrahangvizsgálat során kimutathatóak ízületi folyadékgyülemek, vizsgálhatóak egyes szalag-, ín-, izomsérülések, ízületi tömlők (bursák) és az ízületi belhártya gyulladása, tapintható bőr alatti csomók.
4. Perifériás ideg ultrahang során vizsgálható az idegek szerkezete, kimutathatóak idegsérülések, alagút szindrómák (pl. kéztőalagút szindróma).
5. Végtagi, nyaki erek vizsgálata során az erek falának szerkezete (meszesedések, plakkok), érszűkület, érelzáródás, tágulatok, mély és felületes vénák (visszérgyulladás, mélyvénás trombózis) állapotáról kaphatunk információt.
6. Here ultrahang. Alkalmas a here gyulladással, daganatos elváltozásainak kimutatására, herevisszeresség (varicocele), herevízsér (hydrocele) vizsgálatára, ill. a férfi meddőségi kivizsgálás része.
7. Végtagi lágyszövetek vizsgálata során tapintható csomók, lágyszövetképletek, gyulladással járó elváltozások szerkezetének, érzettségének megítélésére van lehetőség.
8. Emlő ultrahang: emlődiagnosztikában jártas radiológus által végzett vizsgálat, az önmagában végzett ultrahangvizsgálat szűrésre nem alkalmas.